

REGENERACE
MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY

JILEMNICE

JILEMNICE

Město v podhůří Krkonoš založené ve 14. století (v roce 2025 si připomínáme 675 let od první písemné zmínky). Historie města je úzce spjatá s hraběcím rodem Harrachů. Tradice textilního průmyslu, kolébka lyžování, město sportu. Přirozené centrum kulturního dění, bohatý kulturní život. Ve městě všeobecně známá a populární Masarykova městská nemocnice. Rozvinuté školství.

Prostor za radnicí - 90. léta 20. století, současnost

PRACOVNÍ SKUPINA PROGRAMU REGENERACE MPZ JILEMNICE

od r. 1993

Pracovní skupina:

- schází se 5x – 6x ročně
- spolupodílí se na přípravě Anketního dotazníku PR
- navrhuje výši dotací v rámci PR pro akce v jiném než obecním vlastnictví
- navrhuje výši dotací v rámci městského dotačního programu (Program na obnovu nemovitostí, objektů nebo jejich prostředí, které se nacházejí na území města Jilemnice)
- zabývá se návrhy a podněty souvisejícími s péčí o kulturní památky, objekty a prostranství v historickém centru města
- předkládá radě města návrhy vyplývající z těchto jednání
- byla iniciátorem záměru pořídit Plán ochrany MPZ Jilemnice (prosazeno, plán zpracován, aktuálně podána žádost o vydání opatření obecné povahy Krajského úřadu Libereckého kraje)

Členy pracovní skupiny jsou: zástupci orgánů státní památkové péče (NPÚ, MěÚ Jilemnice), pracovníci odboru rozvoje, investic a majetku MěÚ Jilemnice, zpracovatel ÚP Jilemnice, vedoucí odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu KÚLK, ředitelé SD Jilm a Krkonošského muzea, starosta města, výtvarník, historik.

Čp. 1

PROGRAM REGENERACE MPZ JILEMNICE

od r. 1994

POPRVÉ SCHVÁLEN 25. 10. 1994

První “Program regenerace MPZ Jilemnice” vypracovala pracovní skupina Programu regenerace krátce po jeho založení (1992).

Následovalo rozšíření a doplnění pod názvem “Program regenerace památkové zóny Jilemnice 2004” – schváleno:

PRVNÍ PŘEPRACOVÁNÍ 18. 11. 2004

V letech 2010-2011 vypracován zcela nový “Program regenerace památkové zóny Jilemnice 2012-2022” – schválen:

NOVÝ PROGRAM 14. 12. 2011

V letech 2012 a 2017 doplněny dva dodatky – vždy schváleny zastupitelstvem města.

V roce 2022 sepsán nový “Program regenerace památkové zóny Jilemnice 2023-2033”:

AKTUÁLNÍ PROGRAM SCHVÁLEN
9. 11. 2022

1994 – 2012

První léta po změně režimu byla plná chuti do práce na změně. Tváře našich měst se zbavovaly šedivých nánosů a začaly ožívat. Nejinak tomu bylo v Jilemnici. Po dlouhých letech proběhly rekonstrukce zámku, kostela, bývalého pivovaru čp. 1, radnice, sokolovny, náměstí, opravovaly se povrchy komunikací, modernizovaly inženýrské sítě, restaurovaly sochy, uklízely temné kouty. Soukromí vlastníci spravovali fasády městských domů i roubená stavení ve Zvědavé uličce. Jilemnice – šedivá popelka – prokoukla.

V letech 2008, 2009 a 2012 se Jilemnice opakovaně umístila mezi třemi městy nominovanými na titul Historické město roku. V roce 2012 se jí podařilo nominaci proměnit.

V ROCE 2012 SE JILEMNICE STALA HISTORICKÝM MĚSTEM ROKU

Čp. 1 – pohled ze zámeckého parku

Severní fronta náměstí během jarmarku

od r. 2012

OCENĚNÍ POSÍLILO MOTIVACI PRO DALŠÍ PRÁCI

REKONSTRUKCE VELKÝCH OBJEKTŮ – PAMÁTKY

V následujících letech pokračovaly zejména práce na obnově **monumentální budovy školy čp. 288** a dále též **zámku**, na řadě byly obnovy oken a dveří a celkové rekonstrukce střech (v obou případech položena přírodní břidlice).

V roce 2025 bude zahájena celková výměna střešní krytiny **kostela sv. Vavřince**.

Připravují se rozsáhlé a finančně náročné rekonstrukce interiérů.

REKONSTRUKCE VELKÝCH OBJEKTŮ – “NEPAMÁTKY”

V historickém centru města se nacházejí též mnohé rozsáhlé objekty, které nejsou prohlášeny za kulturní památky. I zde se realizovaly obnovy vnějších plášťů vč. střech a někdy i vč. interiérů. Jmenujme budovy **v areálu základních škol** (čp. 85, 97, 101, 103), částečné opravy **jižního křídla tzv. nového pivovaru** (čp. 70) nebo např. moderní **budovu plaveckého bazénu** (čp. 146).

REKONSTRUKCE MENŠÍCH OBJEKTŮ – ZEJMENA KP

Dříve jmenované objekty jsou v obecním či církevním vlastnictví. Opravují se ale i **chalupy** (Zvědavá ulička) a **městské domy** v soukromém vlastnictví.

Mezi menší objekty zahrnujeme i tzv. **zahradní domek v areálu zámku** a **ohradní zeď** tamtéž.

RESTAUROVÁNÍ, OPRAVY, DROBNÝCH PAMÁTEK

Území Jilemnice zdobí celá škála drobných kulturních památek. Hojně jsou zastoupeny sochy a sousoší, dále kašny, boží muka, pamětní desky, kaple a též jedna zvonice. Všechny drobné kulturní památky procházejí průběžnou údržbou, památky, které jsou díly uměleckořemeslnými, jsou restaurovány.

**MNOHO KULTURNÍCH PAMÁTEK NA ÚZEMÍ MPZ JE
ZAPOJENO DO PROGRAMU REGENERACE MPR A MPZ.**

1

2

DOMINANTY

1/ Kostel sv. Vavřince je
z dálky viditelnou dominantou
celé Jilemnice
2/ Zámek čp. 75
3/ Škola čp. 288
v Komenského ulici –
monumentální dílo J. Vejrycha

3

CELKOVÉ NÁKLADY NA OBNOVU
ČP. 288 V LETECH 1999 - 2021:
34,9 mil. Kč

PAMÁTKA ROKU 2021 LIBERECKÉHO KRAJE

Někdejší dívčí škola čp. 288, majestátní budova postavená dle návrhu architekta Jana Vejrycha v letech 1897 - 1899, byla po dokončení celkové výměny střešní krytiny oceněna jako PAMÁTKA ROKU 2021 LIBERECKÉHO KRAJE.

Vláknocementové šablony byly vyměněny za přírodní břídlíci.

VELKÉ OBJEKTY “NEPAMÁTKY”

- 1/ Areál budov škol (čp. 101 a 103, vlevo vzadu čp. 85 – výtvarný obor ZUŠ, vzadu s věží: škola čp. 288)
- 2/ Sokolovna čp. 280
- 3/ Plavecký bazén čp. 146 se nachází na okraji památkové zóny.

1

2

4

3

DOMY SOUKROMÉ VLASTNICTVÍ

- 1/ Čp. 6 ve Valdštejnské ulici
- 2/ Honosné zakončení kopule
zastřešující nároží domu čp. 126 na
Tyršově náměstí
- 3/ Čp. 129 v ul. Jana Harracha
(tradiční cukrárna a kavárna U Nyčů)
- 4/ Čp. 149 (vlevo) a 148 v Kavánově
ulici

ZVĚDAVÁ ULIČKA

SOUKROMÉ
VLASTNICTVÍ

- 1/ Čp. 111
- 2/ Čp. 121(Šaldův statek)
- 3/ Čp. 104, čp. 105,
čp. 106

Všechny objekty jsou
kulturními památkami.

1

2

3

SOCHY, KŘÍŽE

1/ Socha sv. Karla Velikého v zámeckém parku (restaurována 2020)

2/ Kamenný kříž (přestěhován od penzionu U labutě ke kostelu sv. Vavřince)

3/ Kříž ze souboru náhrobků restaurovaných a pietně přemístěných za presbytář kostela sv. Vavřince

4/ Kašna před zámkem (restaurována 2024)

5/ Socha sv. Barbory (restaurována a přestěhována do chráněného prostoru v l. 2022 a 2023)

4

5

1

NÁMĚSTÍ

SOUSOŠÍ, KAŠNA

1/ Sousoší Panny Marie Immaculaty, sv. Barbory a sv. Máří Magdaleny bylo restaurováno v r. 2023, zde záběr ze slavnostního odhalení konaného během Dnů evropského dědictví 9. 9. 2023. Sousoší získalo ocenění Památka roku 2023 Libereckého kraje v kat. “malá památka”.

2/ Rozměrná pískovcová kašna (někdejší požární nádrž) byla restaurována v r. 2024, foto zachycuje kašnu zakrytou novým hliníkovým krytem).

3/ Kašna - detail

4/ Sousoší sv. Kříže, sv. Jana Nepomuckého a sv. Vavřince restaurováno v r. 2022.

2

3

4

od r. 2012

OBNOVA ZAČÍNÁ PŘÍPRAVOU

STAVEBNĚ HISTORICKÉ PRŮZKUMY

U historických objektů je žádoucí, mnohdy inspirativní a některými poskytovateli dotací též hodnocené zahájit obnovu objektu důkladným stavebně historickým průzkumem (SHP). V MPZ Jilemnice proběhl v minulých letech SHP bývalého pivovaru čp. 1 a zámku čp. 75 (Gabriel, později Pešta a kol.). V roce 2024 byl zpracován průzkum tzv. Fischerovy vily čp. 216 (Witkowski). Na rok 2025 je naplánován SHP radnice čp. 82. Pořízení obou posledně zmíněných SHP finančně podpořil Liberecký kraj.

ARCHEOLOGICKÉ PRŮZKUMY

V případě zásahu do archeologických situací je nutné provést archeologický průzkum. Před rekonstrukcí tzv. zahradního domku probíhal v letech 2016 a 2017 v místě průzkum (Prostředník, Peřina) který zachytil řadu důležitých nálezů. Nejzásadnější byl objev pozůstatků někdejšího kostela sv. Alžběty. Objev posunul počátky Jilemnice nejméně o celé jedno století do minulosti před první písemnou zmínku o městě z roku 1350.

STÁTNÍ PAMÁTKOVÁ PÉČE

Každý projekt obnovy kulturní památky a též objektu v památkové zóně musí být projednán s orgány státní památkové péče (podrobněji viz památkový zákon). Osvědčuje se (projektová) příprava v několika stupních a průběžná konzultace záměrů se zástupci orgánů státní památkové péče (MěÚ Jilemnice, NPÚ Liberec). K určitému zjednodušení procesu dojde v některých případech po vyhlášení Plánu ochrany (zpracován 2024, aktuálně: projednávání).

PROJEKTOVÁ ČINNOST

Zejména v případě obsáhlejších záměrů obnovy je vždy nevyhnutelné zpracovat projektovou dokumentaci v odpovídajícím stupni podrobnosti. Během projektové přípravy lze promyslet řadu detailů v předstihu, záměr je konkretizován. Teprve s kvalitní projektovou dokumentací je též možné sestavit podrobný položkový rozpočet, který je nutným podkladem při podávání žádostí o dotace na obnovu objektů.

67^{LET}5

ZAHRADNÍ DOMEK

1/ Pohled na hlavní průčelí
domku před rekonstrukcí
(2008)

2/ S a V průčelí (2008)

3/ Hlavní průčelí po obnově
(2022)

4/ Pohled od východu po
obnově (2022)

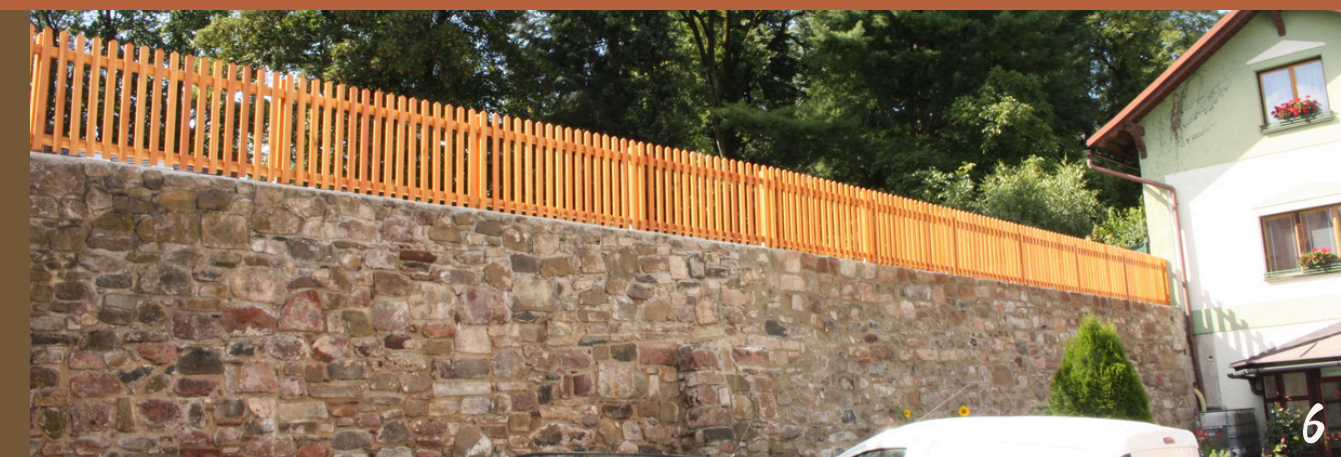
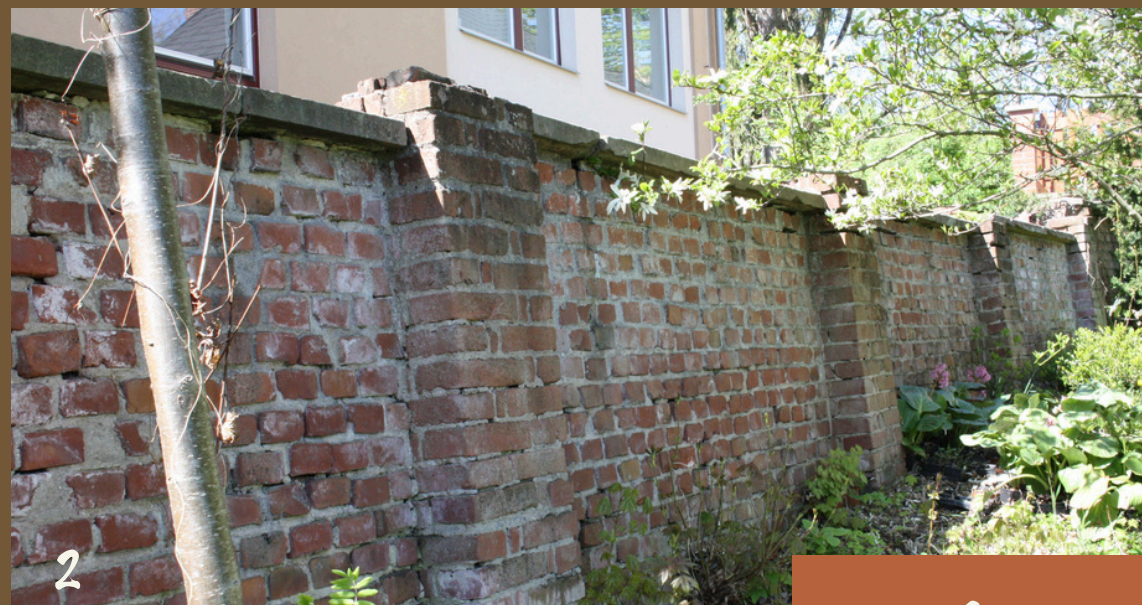
ULOŽENÍ OSTATKŮ VALDŠTEJNŮ

Během archeologického průzkumu byly nalezeny kosterní pozůstatky Valdštejnů, původních majitelů panství Jilemnice. Antropology prozkoumané kosterní pozůstatky byly 13. 2. 2018 po zádušní mši uloženy pod zem zahradního domku. Vystavovány nebudou.

1/ Nález kosterních pozůstatků

2/ Pietní uložení pozůstatků do kovových rakví

3/, 4/ Ze zámku do někdejšího kostela sv. Alžběty

ZÁMECKÁ OHRADNÍ ZEĎ

V letech 2022 -2024 probíhala finančně a organizačně náročná obnova části ohradní zdi zámeckého parku (součást kulturní památky areál zámku).

Celkem bylo obnoveno přes 150 bm zdi.

Na obnovu byly čerpány individuální dotace Libereckého kraje a dotace z Programu regenerace MPR a MPZ Ministerstva kultury. Celkové náklady (bez archeologických průzkumů a projektové přípravy): 7,3 mil. Kč.

1/, 2/, 3/ Stav zdi před rekonstrukcí

4/, 5/, 6/ Nekonečné metry ohradní zdi po obnově

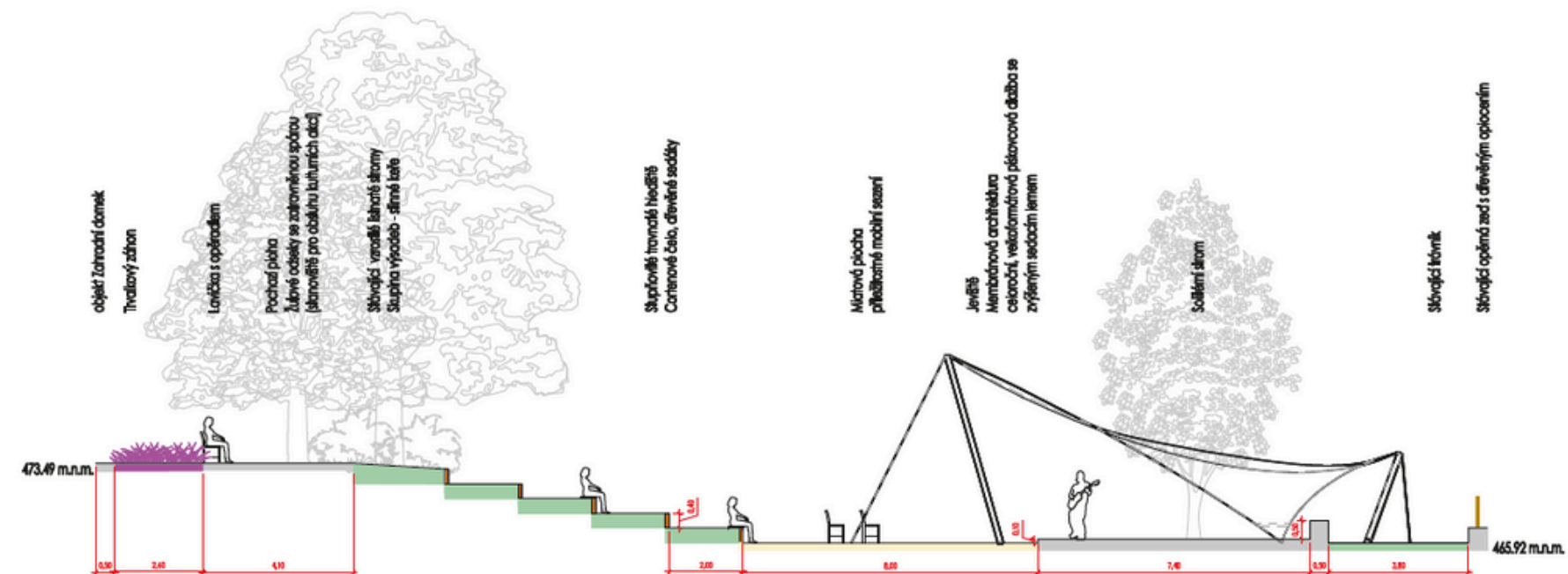
PROSTOR POD ZAHRADNÍM DOMKEM

Oprava zámecké ohradní zdi byla předpokladem a podmínkou pro možnost využít prostor pod zahradním domkem pro veřejnost.

Oprava zdi byla dokončena, byly zpracovány 4 studie řešení prostoru, vybrán vítězný návrh. V současné době je zpracováváno zadání projektu
ŘEŠENÍ PROSTORU POD
ZAHRADNÍM DOMKEM
V JILEMNICI.

UKÁZKA ZE STUDIE ŘEŠENÍ PROSTORU POD ZAHRADNÍM DOMKEM

Tvarovaný živý plot
Dížděná plocha s labyrintem pro celoroční využití

NÁVRH ŘEŠENÍ VARIANTA 1 - ALTERNATIVNÍ ŘEŠENÍ ZPEVNĚNÉ PLOCHY JEVIŠTĚ
STUDIE ŘEŠENÍ PROSTORU POD ZAHRADNÍM DOMKEM V ZÁMECKÉM PARKU V JILEMNICI

Zahradní architektura Martinov s.r.o.
Martinov 279, 277 13 Kostelec nad Labem
email: zahrarch@zahrarch.cz
tel/fax: +420 326 905 120

1961 - oslavy Prvního máje

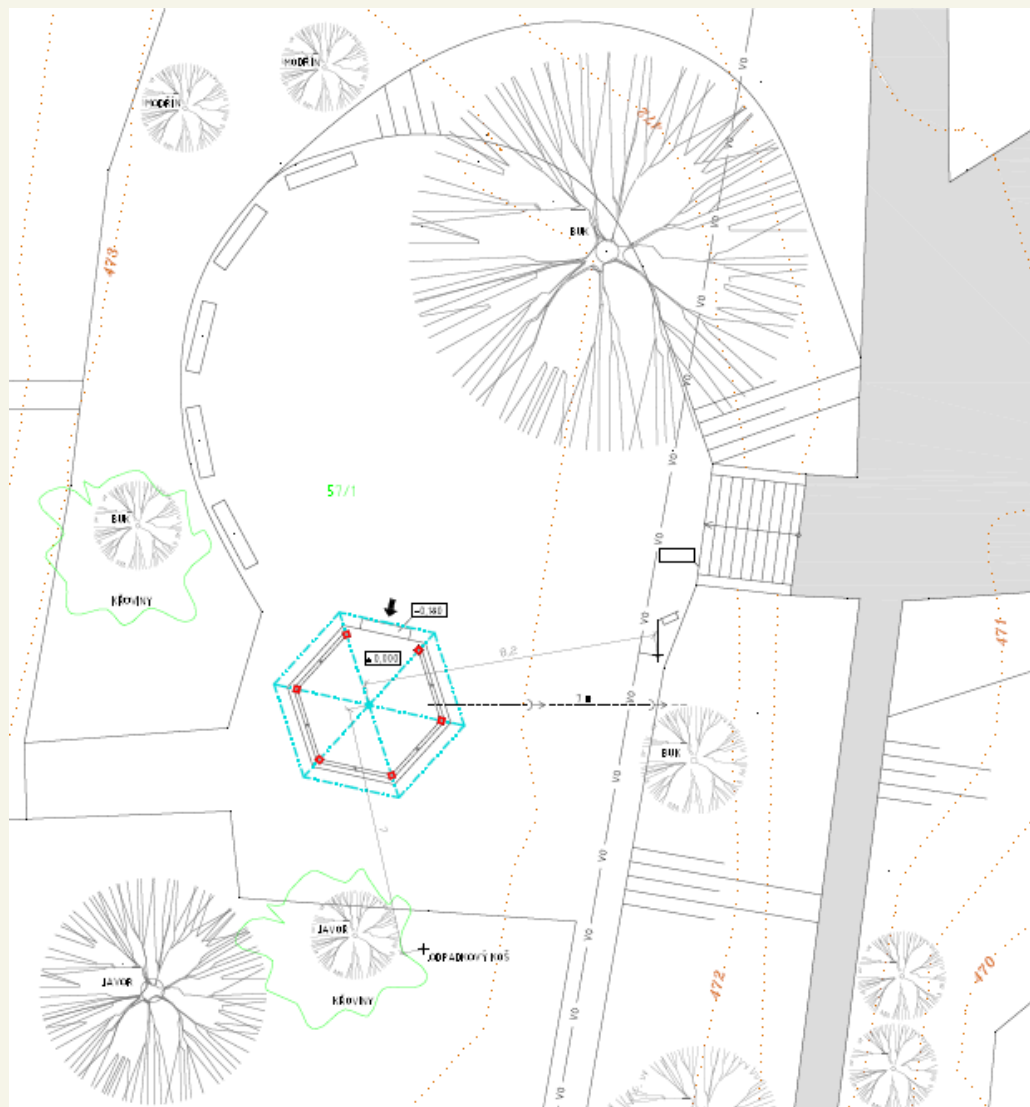

ZÁMECKÝ PARK - PÓDIUM

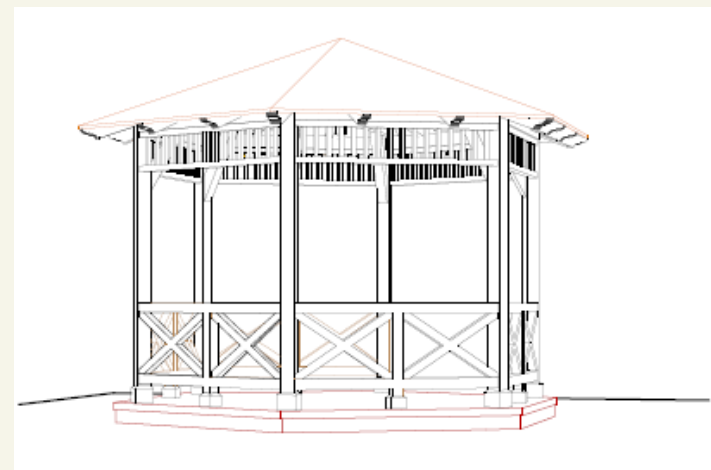
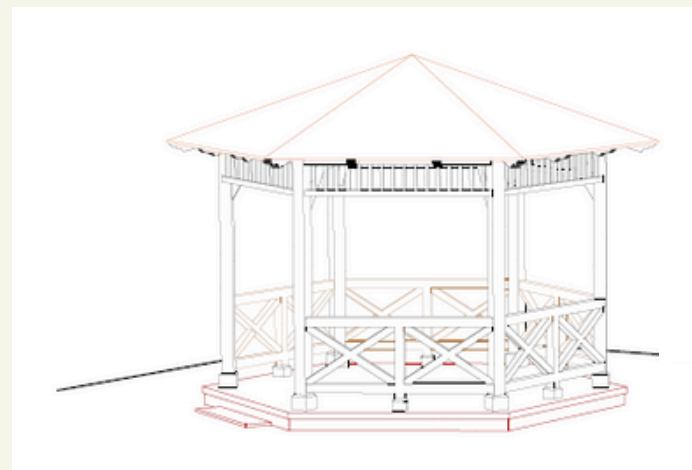
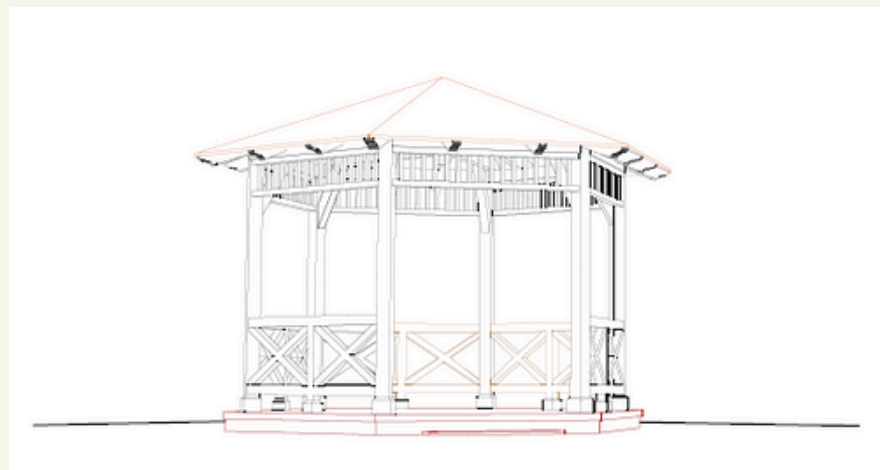
V parku v prostoru za zámekem bylo v období po druhé světové válce (50. léta?) vybudováno betonové pódium se zázemím v úrovni suterénu. Konaly se zde nejrůznější kulturní akce - často hojně navštěvené. Po revoluci stavba chátrala.

Pódium bylo definitivně odstraněno v r. 2020, travnatá plocha byla následně revitalizována.

UKÁZKA Z PROJEKTU ALTÁN V ZÁMECKÉM PARKU V JILEMNICI

Umístění altánku:
1/ pohled směrem k mateřské škole v Zámecké ulici
2/ pohled směrem k bytovému domu čp. 69 (navržen na prohlášení za KP)
3/ pohled směrem k zámku

PREZENTACE ZÁMĚRŮ A CÍLŮ

DNY EVROPSKÉHO DEDICTVÍ

Od roku 2006 se Jilemnice, člen Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, zapojuje do Dnů evropského dědictví. Návštěvníky čekají v těchto dnech otevřené dveře některých památek, velmi oblíbené jsou tématické komentované prohlídky, přednášky (též ve spolupráci s Krkonošským muzeem), koncerty v otevřených památkách a mnohé další. Během těchto výjimečných dní můžeme prezentovat veřejnosti výsledky památkové péče v praxi, diskutovat, ukazovat, poznávat.

DNY LIDOVÉ ARCHITEKTURY

V roce 2021 (17.–18. 7.) se Jilemnice zapojila do devátých Dnů lidové architektury pořádaných Libereckým krajem. Zájemci tak mohli nahlédnout do tradičních poloroubených obydlí drobných řemeslníků ve Zvědavé uličce. Své objekty nám částečně zpřístupnili majitelé domů čp. 104 a 118, majitel domu čp. 113 nás přizval k vymazávání spár rekonstruované chalupy hliněnou mazaninou. Připraven byl i pestrý doprovodný program.

ZVEŘEJŇOVÁNÍ ZÁPISŮ NA INTERNETU

Mnoho z dění kolem historických objektů a v památkové zóně je předmětem schůzek pracovní skupiny Programu regenerace. Ze schůzek vznikají podrobné zápisy, které jsou umísťovány na internetových stránkách města. Široká veřejnost se tak může dopodrobna seznámit s prací skupiny a získat informace zejména o Programu regenerace MPR a MPZ a též mnohých dalších tématech.

ZPRAVODAJ MĚSTA

Záměry a cíle péče o naše historické sídlo jsou s úspěchem prezentovány též ve zpravodaji města Jilemnice. Zpravodaj je jedním z informačních kanálů, kde jsou publikovány výzvy k podávání žádostí o dotaci na obnovu objektů ve městě, ve zpravodaji vycházejí letáky ke Dnům evropského dědictví (podrobný program) a též pozvánky na další kulturní akce, jsou zde zveřejňovány ohlasy na kulturní pořady ve městě, fotografie z akcí apod.

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

- 1/ Ocenění Památka roku 2021 Libereckého kraje předala do rukou starosty města paní Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana Libereckého kraje během DED 10. 9. 2022.
- 2/ Slavnostní odhalení pamětní desky pánům Zindulkovi, Šlitrovi a Bernardovi na budově školy čp. 97 (DED 2024)
- 3/ Kroniky a pamětní knihy si po mnoho let mohli zájemci prohlédnout v tržnici řemesel čp. 1. Kroniky osobně představila jilemnická kronikářka paní Jaroslava Kunátová (DED 2023).
- 4/ Komentovanou prohlídkou kostela sv. Vavřince provází návštěvníky Jan Luštinec (DED 2024).

DNY LIDOVÉ ARCHITEKTURY

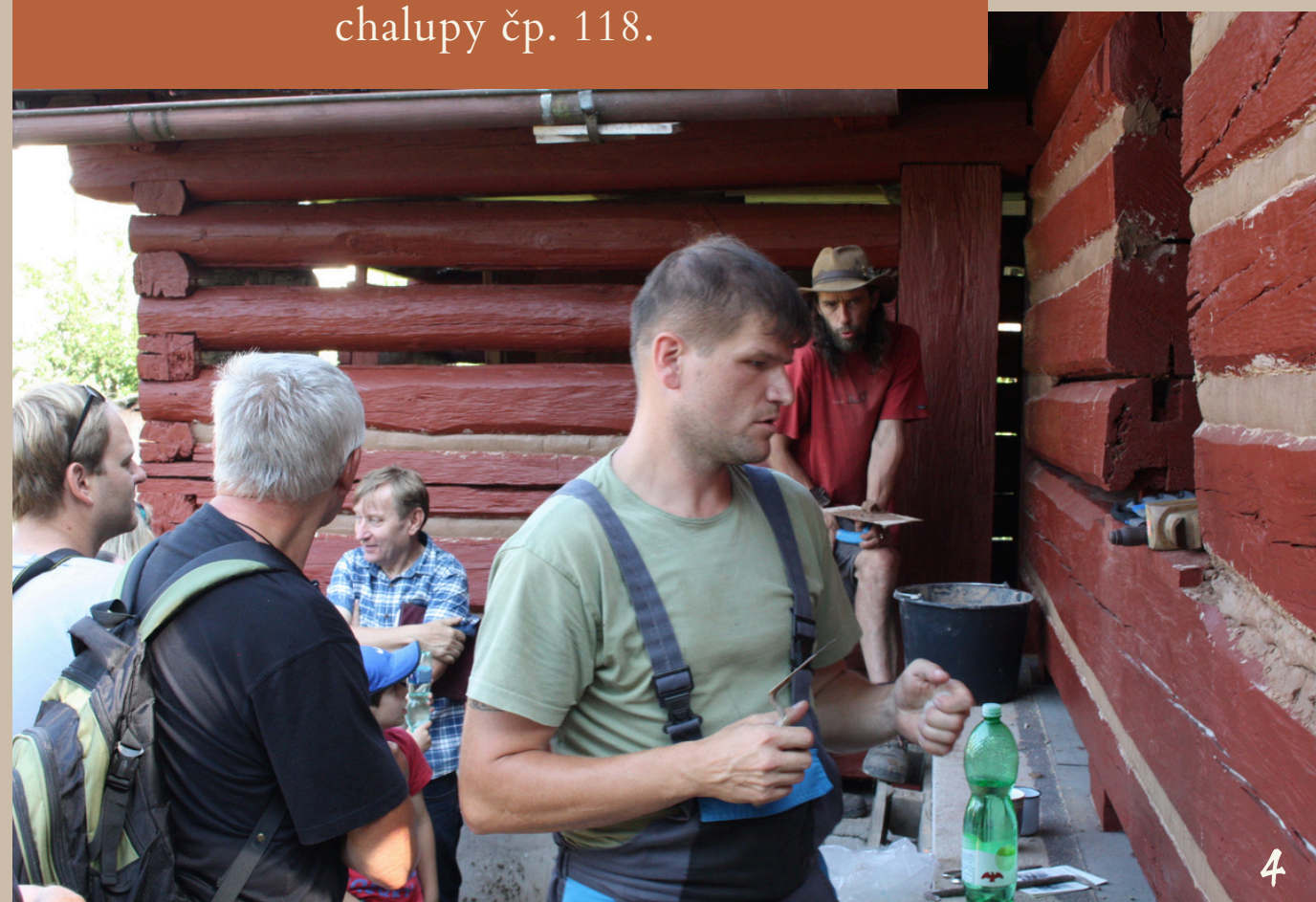
18. 7. 2021 se Jilemnice připojila ke Dnům lidové architektury (pořádal Liberecký kraj).
1/ O DLA, připravený doprovodný program a možnost nahlédnout do domů ve Zvědavé uličce byl velký zájem.

2/ Drátková dílnička Dity Dolenské

3/ Ve světnici chalupy čp. 104

4/ Spárování roubení domu čp. 113 hliněnou mazaninou (v popředí majitel, p. Lukeš)

5/ Nahlédli jsme i do právě rekonstruované chalupy čp. 118.

HISTORIE V SOUČASNOSTI

Jsme tím, co si pamatujeme.

Mark Twain

PŘEDNÁŠKY

Jilemničtí si rádi připomínají historii. Nejčastějším místem konání přednášek v centru města je tzv. Erbovní sál Krkonošského muzea v budově bývalého pivovaru čp. 1. Krkonošské muzeum je pořadatelem mnoha přednášek (vzpomeňme Rok Harrachů). Scházíme se ale i v knihovně, v Informačním centru pro mládež nebo v obnovené kavárně U Nyčů.

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY

Rovněž komentované prohlídky/procházky se těší velké oblibě. Konají se většinou v rámci Dnů evropského dědictví, výjimečně v jiném termínu (např. Po stopách Jaroslava Havlíčka). S komentářem jsme si již prohlédli kostel sv. Vavřince, centrum města, hřbitovy, zahradní domek ad.

PAMĚTNÍ DESKY

Na území města je rozmístěna celá řada pamětních desek. Ty nejstarší a umělecky nejceněnější jsou kulturními památkami (pam. desky geologa Pošepného, chemika Hanuše), jiné jsou naopak výtvarně jednoduché, přesto ale informačně cenné. V posledních letech byly pořízeny a instalovány mnohé nové (Harrach, Zindulka, Kazda, Ambrož, radnice, Bernard/Šlitr/Zindulka).

Hodinový stroj ve věži jilemnické radnice

SJEZD RODÁKŮ A PŘÁTEL JILEMNICE

V roce 2022 (5. – 8. 5.) proběhl v Jilemnici po dlouhé přestávce sjezd rodáků. Hlavním bodem sjezdu byla slavnostní ceremonie a předávání čestných občanství a medailí města. Program zahrnoval také odhalení pamětní desky S. Zindulky, R. Kazdy, prohlídky zajímavých míst a budov Jilemnice a na závěr přátelský fotbalový zápas a odhalení laviček na Hraběnce.

RADNIČNÍ HODINY

Unikátní opakovací hodiny jsou umístěny v radniční věži. Zhotovil je J. Pochop v r. 1842, 1854 doplněny o opakovací stroj. Jedná se o nejpracovitější hodiny v České republice (372 300 úderů během jednoho kalendářního roku).

STUHAŘSKÝ STAV

Součástí celkové obnovy severního traktu bývalého hraběcího pivovaru čp. 1 (dokončena v roce 2010) se stala i záchrana unikátního stuhařského tkalcovského stavu Lüdorf (1903). Stroj byl převezen z bývalé textilní průmyslové školy, umístěn do tzv. tržnice řemesel a znovu zprovozněn. Stav bývá v provozu během Dnů evropského dědictví a při dalších příležitostech.

SJEZD RODÁKŮ

V roce 2022 proběhl organizačně náročný sjezd rodáků (5. – 8. 5. 2022).

- 1/ Udílení medailí a čestných občanství
- 2/ Slavnostní odhalení pamětní desky Stanislavu Zindulkovi proběhlo za milé přítomnosti paní Zindulkové.
- 3/ Prohlížení kronik a pamětních knih (na snímku kronikářka a dlouholetá starostka města Jaroslava Kunátová)
- 4/ Prohlídka budovy někdejší Městské spořitelny čp. 140
- 5/ Pietní setkání na evangelickém hřbitově u hrobu Bohumila Hanče

1

2

3

4

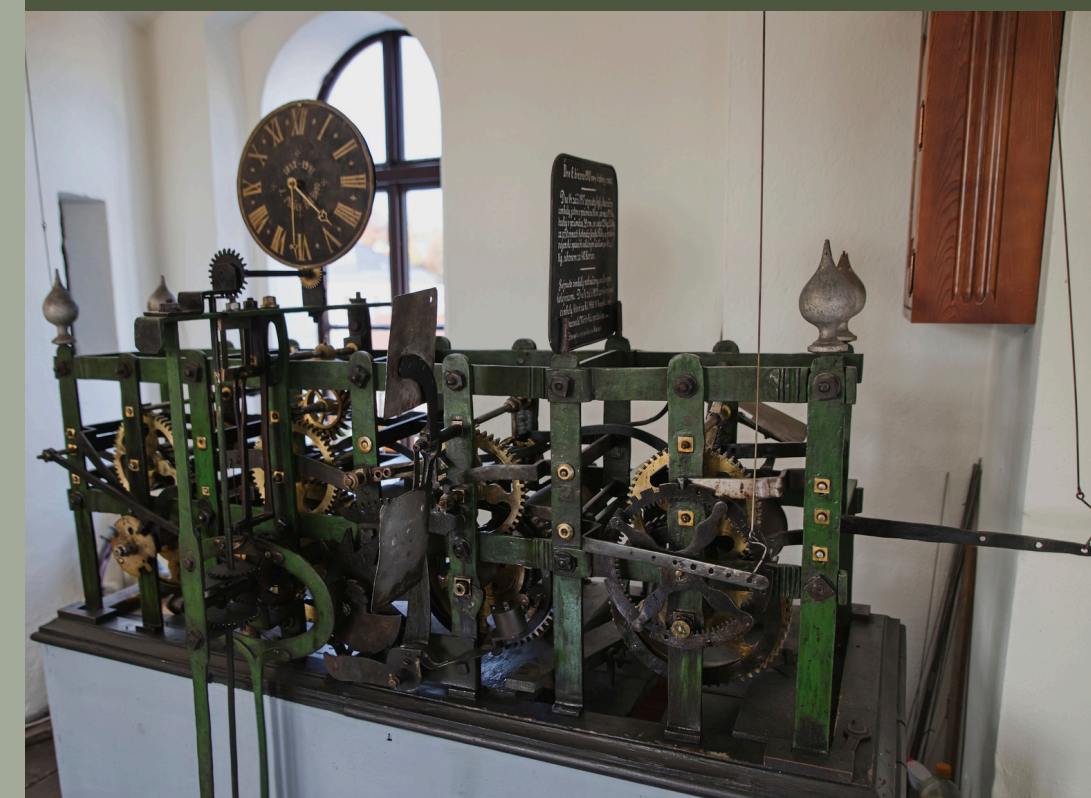

5

HODINOVÝ STROJ

Původní hodinový stroj (umístěn ve věži radnice)
z r. 1842 byl r. 1854 doplněn o opakovací hodiny. Tři cimbály
hodin od té doby denně oznamují čas celkem 1 020 údery.
Rekordní údaj byl dne 23. 8. 2021 zaregistrován do České
databanky rekordů Agentury Dobrý den.

- 1/ Hodinář a natahovač Jaroslav "Perpetlík" Dovala (1977-2010)
- 2/ Uprostřed hodinář a natahovač Jan Soukup (2010-2014)
- 3/ Původní historický dřevěný ciferník
- 4/ Radniční věž je zdaleka viditelnou dominantou.
- 5/ Hodinář a natahovač Petr Fišera během Dnů evropského dědictví 11. 9. 2021

1

2

3

STUHAŘSKÝ STAV

1/ Stěhování stuhařského stavu (2009) probíhalo během rekonstrukce bývalého pivovaru čp. 1.
2/ Výměnu šňůrového řazení provedli na jaře 2010 zkušení pracovníci firmy TRATEC-CS s.r.o. Velký Šenov.

3/ Opětovné uvedení stuhařského stavu do provozu koordinoval Jiří Krupička, bývalý učitel jilemnické textilní průmyslové školy.

4/ Stuhařský stav během Dnů evropského dědictví 2024

4

1

SNĚHOVÝ KRAKONOŠ

Sněhová socha ochránce hor se poprvé na jilemnickém náměstí objevila pravděpodobně roku 1911, kdy měla vítat lyžařské sportovce v cíli. Od té doby se za dobrých sněhových podmínek staví sněhová socha na jilemnickém náměstí pravidelně.

- 1/ Různé historické podoby jilemnických sněhových soch
- 2/ Sněhový Krakonoš - oblíbená kulisa pro fotografii (2010)
- 3/ Podoba sněhového Krakonoše v roce 2021
- 4/ Sněhová socha hraběte Harracha (2023 - Rok Harrachů)

KULTURNÍ AKCE V HISTORICKÉM CENTRU MĚSTA

Mezi akce, které využívají a rozvíjejí místní tradice, patří zejména tyto hojně navštěvované:

Májový jarmark (květen)

Krakonošovy letní podvečery (červenec)

Svatovavřínecká pouť (srpen)

(„klasická“ na Masarykově náměstí a v přilehlých ulicích a „po našem“ u kostela sv. Vavřince (srpen))

Jilemnické koštování (září)

Vánoční jarmark (prosinec)

Vánoční jarmark na Masarykově náměstí

Pouťové trhy u kostela sv. Vavřince

KULTURNÍ AKČE V HISTORICKÉM CENTRU MĚSTA

Pouťové trhy u kostela sv. Vavřince

Krakonošovy letní podvečery

Jilemnické košťování

2023 – ROK HARRACHŮ

Slavnostní mše (15. 8. 2023) celebrowaná Mons. Josefem Kajnekem se konala výjimečně za přítomnosti a k poctě potomků hraběcího rodu Harrachů.

17. 6. 2023 Městské slavnosti hrabat Harrachů (kostýmovaná družina nepravého hraběte, slavnostní průvod, bohatý doprovodný program, kostýmované prohlídky muzea ad.)

12. 8. Hudba hrabat Harrachů (koncert v kostele sv. Vavřince)

15.–16. 8. návštěva potomků hraběcího rodu Harrachů a spřízněných rodů – Podstatský-Lichtenstein a Waldburg-Zeil (slavnostní uvítání na radnici za přítomnosti představitelů města Jilemnice, místních kulturních organizací, představitelů města Harrachov, ředitele KRNAP a dalších vážených hostů)

15. 8. slavnostní mše v kostele sv. Vavřince (celebruje Mons. Josef Kajnek)

27. 9. Musica Harrachiana (koncert barokní hudby ze sbírky A. T. Raimunda z Harrachu)

30. 9. výprava delegace z Jilemnice a Harrachova na zámek Rohrau a Bruck an der Leitha na pozvání potomků hraběcího rodu Harrachů (za osobní účasti hrabat z Harrachu, dále Waldburg-Zeil a Podstatský-Lichtenstein a představitelů obou městských samospráv, zástupce NPÚ, Krkonošského muzea v Jilemnici, Libereckého kraje, Římskokatolické církve a dalších vážených hostů)

1. 10. Svatováclavská mše svatá na počest „otce vídeňských Čechů“ Jana Nepomuka Harracha v kostele Nejsvětějšího Vykupitele na Rennwegu ve Vídni, celebrowal J. Em. Dominik kardinál Duka (účastnila se i delegace z Jilemnice).

12. 12. slavnostní odhalení busty Jana Nepomuka hraběte Harracha v Národním muzeu v Praze (účastnila se i delegace z Jilemnice)

Obsáhlý cyklus přednášek o životě a díle hrabat Harrachů, o jejich sídlech a jejich hospodářských dvorech probíhal po celý rok jak v Jilemnici pod záštitou Krkonošského muzea, tak na Hrádku u Nechanic, jednom ze sídel hrabat Harrachů, a na dalších místech.

2023 ROK HARRACHŮ

Paní hraběnka během slavnostní bohoslužby v kostele sv. Vavřince v Jilemnici

Na svém zámku v Rohrau uvítal českou delegaci hrabě Johannes Waldburg-Zeil osobně.

Hrabě Ernst Beppo Harrach provází českou delegaci rodovou galerií na svém zámku v Bruck an der Leitha, zachycen u portrétu Arnošta Vojtěcha hraběte z Harrachu, arcibiskupa pražského.

MĚSTSKÉ SLAVNOSTI HRABAT HARRACHU (17. 6. 2023)

Jan Luštinec - Jilemnice

V roce 2025 byla vydána kniha Jana Luštince Jilemnice - Historická zastavení. Kniha je rozšířením a přepracováním publikace téhož autora vydané v roce 2000.

NOVÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

Rozsah památkové ochrany historického centra Jilemnice je průběžně revidován. Aktuálně je podán jeden návrh na prohlášení objektu za kulturní památku (čp. 69) a dva jsou připravovány (Fischerova vila čp. 216 a Jeriova hrobka).

- 1/ Bytový dům čp. 69 (součást areálu bývalého hraběcího pivovaru)
- 2/ Zahradní domek v areálu zámku ukrývá pozůstatky někdejší kaple sv. Alžběty (prohlášen za KP v roce 2017).
- 3/ Fischerova vila čp. 216 (2024 zpracován stavebně historický průzkum, NPÚ připravuje návrh na prohlášení za KP)

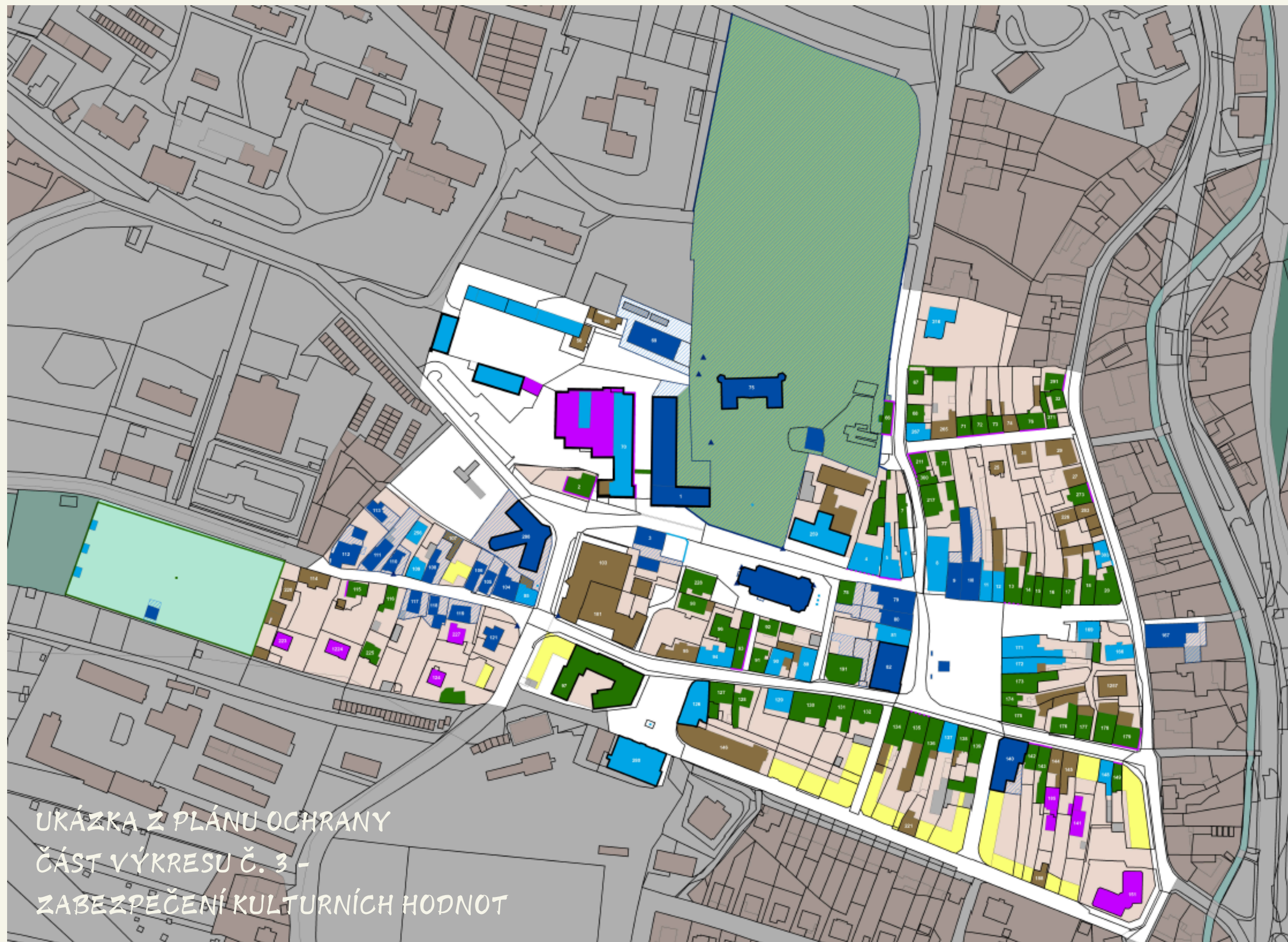
PLÁN OCHRANY MPZ JILEMNICE

Zadání zpracování plánu ochrany iniciovala pracovní skupina Programu regenerace. Metodické vedení poskytli pracovníci krajského úřadu Libereckého kraje.

Vznik Plánu ochrany MPZ Jilemnice finančně podpořilo Ministerstvo kultury a Liberecký kraj.

Autorem Plánu ochrany MPZ Jilemnice je ing. arch. Karel Kuča.

Aktuální stav projednání (únor 2025): Krajský úřad Libereckého kraje požádán o vydání opatření obecné povahy.

FINANČNÍ PODPORA

*Svět se mění vaším příkladem,
ne vaším názorem.*

Paulo Coelho

MĚSTSKÝ GRANTOVÝ PROGRAM

Z Programu na obnovu nemovitostí, objektů nebo jejich prostředí, které se nacházejí na území města Jilemnice, mohou majitelé nemovitostí čerpat finanční podporu již od roku 2004. Výši příspěvků navrhuje pracovní skupina Programu regenerace a schvaluje rada popř. zastupitelstvo města.

SPOLUÚČAST MĚSTA PŘI FINANCOVÁNÍ AKCÍ REALIZOVANÝCH V PROGRAMU REGENERACE

Zapojení města do Programu regenerace MPR a MPZ zahrnuje nejen kompletní administraci programu, úzkou spolupráci s vlastníky kulturních památek do programu začleněných, ale také poskytování min. 10% finančního podílu z rozpočtu města na každou akci obnovy realizovanou v rámci Programu regenerace. Tuto finanční podporu schvaluje vždy zastupitelstvo města.

INDIVIDUÁLNÍ DOTACE

Ve výjimečných případech poskytuje město Jilemnice i individuální dotace na aktivity související s obnovou architektonického dědictví na území města. V roce 2024 byla např. poskytnuta individuální dotace na pořízení projektové dokumentace na obnovu střechy kostela sv. Vavřince.

MĚSTSKÝ GRANTOVÝ PROGRAM – STŘECHY

Z iniciativy pracovní skupiny Programu regenerace a ve spolupráci s územním garantem NPÚ připravuje město Jilemnice nový grantový program na podporu obnovy zejména pohledově exponovaných střech domů v historickém centru města.

1

2

S FINANČNÍ PODPOROU MĚSTA JILEMNICE

Od roku 2004 bylo z dotačního programu města Jilemnice na obnovu objektů na území města podpořeno mnoho drobnějších akcí obnovy.

- 1/ Plot u čp. 67 ve Valdštejské ulici (2024)
- 2/ Zadní průčelí KP čp. 104 (2020)
- 3/ Dům čp. 138 na Masarykově nám. (2022)
- 4/ Dům čp. 174 na Masarykově nám. (2023)
- 5/ Dům čp. 148 v Kavánově ulici (2019)

3

4

5

S FINANČNÍ PODPOROU MĚSTA JILEMNICE

Město Jilemnice se podílí minimálním desetiprocentním spolupodílem na financování všech akcí obnovy objektů v jiném než obecním vlastnictví zařazených do Programu regenerace MPR a MPZ, a to již od roku 1994.

- 1/ Čp. 118 ve Zvědavé uličce (2017, 2020)
- 2/ Čp. 10 na Masarykově náměstí (2008)
- 3/ Čp. 80 na Masarykově náměstí (2024)
- 4/, 5/ Kostel sv. Vavřince (2023, 2024)

REKLAMA V HISTORICKÉM CENTRU

REKLAMA je zjednodušujícím pojmenováním všech vývěsních štítů, bannerů, informačních tabulí atp. Může informovat, zdobit, anebo se může naopak stát součástí vizuálního smogu, který zamořuje naše sídla. Jedná se o komplexní a obtížně uchopitelnou problematiku. Pracovní skupina Programu regenerace se tématu reklamy věnuje opakovaně, dosahuje zatím dílčích výsledků.

Byla sestavena **Pravidla pro umístění venkovních reklam na budovách v majetku města Jilemnice** – schválena usnesením rady města č. 90/20 ze dne 26. 8. 2020.

V září 2021 proběhla **schůzka s Veronikou Rút Fullerovou**, grafickou designérkou a brand specialistkou, ohledně možnosti spolupráce na přípravě manuálu dobré praxe reklamy ve veřejném prostoru. Výstupem ze schůzky je **rámcový dokument** s doporučením strategických kroků pro sestavení manuálu dobré praxe.

Kontakt na V. R. Fullerovou předán Sdružení historických sídel ČMS. Sdružení následně u paní Fullerové objednalo zpracování obecného manuálu, ten vydán v roce 2023 pod názvem **Kuchařka kultivace českých měst**.

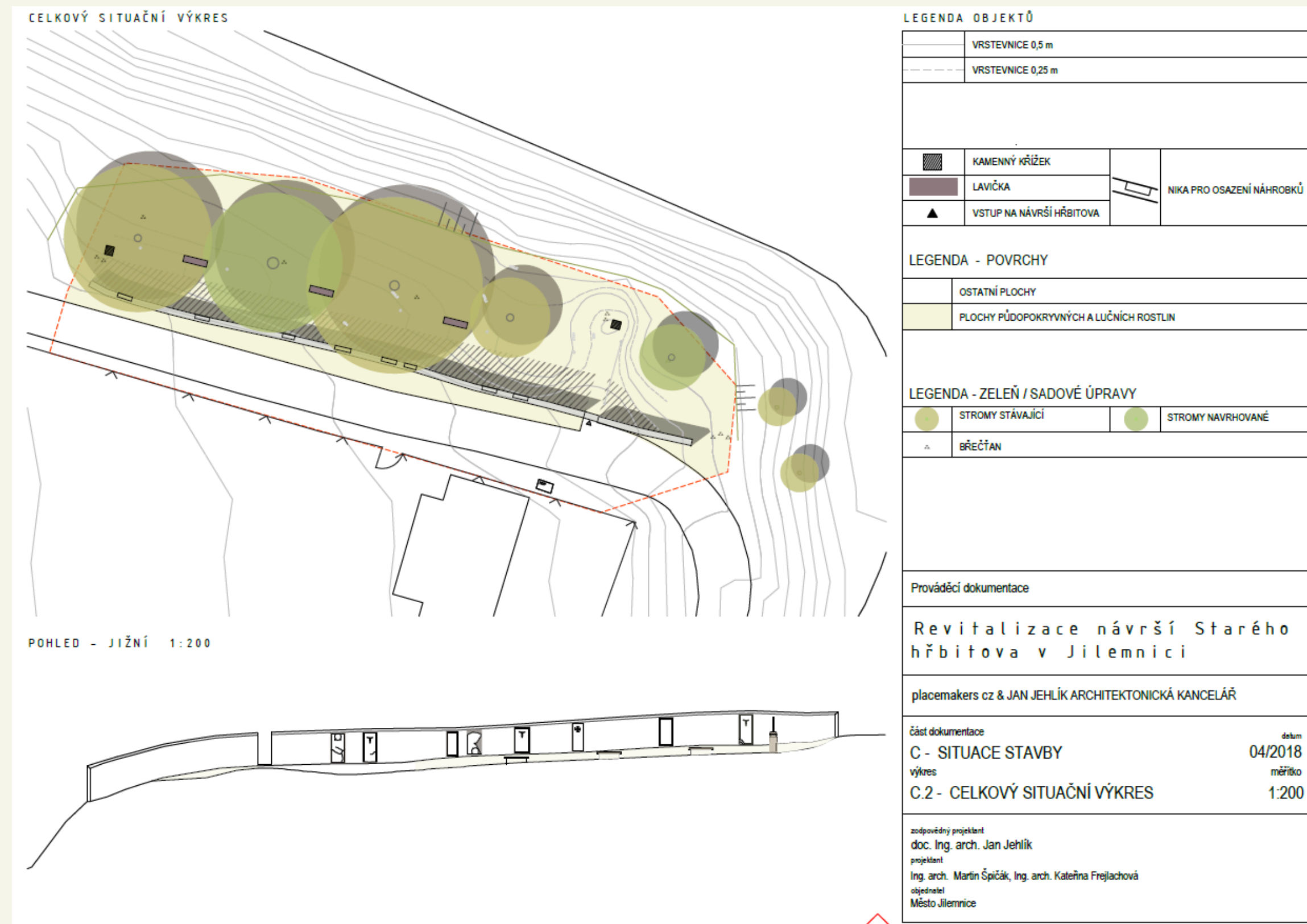
*Příklady vhodného označení
provozoven v Jilemnici*

SPOLUPRÁCE

Město Jilemnice vítá spolupráci se studenty

První velkou příležitostí byl projekt **Revitalizace návrší Starý hřbitov v Jilemnici**. Zjednodušené architektonické soutěže se účastnilo několik studentů Fakulty architektury ČVUT. Vítězný návrh Martina Špičáka a Kateřiny Frejlachové (pod vedením ing. arch. Jana Jehlíka) byl **realizován v letech 2019/2020**.

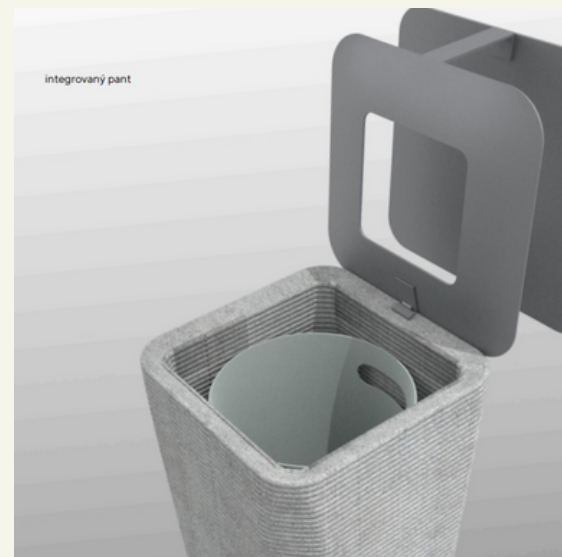

UKÁZKA Z PROJEKTU REVITALIZACE NÁVRŠÍ STARÉHO HŘBITOVA V JILEMNICI

SPOLUPRÁCE

se studenty

V zimním semestru 2024/2025 tvořili studenti Ateliéru Jaroš Fakulty architektury ČVUT na téma MOBILIÁŘ PRO MĚSTO JILEMNICE (popř. AUTOBUSOVÁ ZASTÁVKA PRO JILEMNICI). Výstupy jsou vystavené v galerii ateliérových prací na stránkách fakulty.

UKÁZKY ZE STUDENTSKÝCH PRACÍ

SOUČASNÉ ÚSPĚCHY JILEMNICE

- Šampion Ligy zdravých měst 2024
- ORP Jilemnice – 4. místo v žebříčku Index prosperity regionů: podmínky k životu v Česku
- Nejlepší radniční zpravodaj v Libereckém kraji 2024
- 1. místo v Libereckém kraji v roce 2024 v žebříčku posuzujícím kvalitu života (Obce v datech)
- 1. místo v krajském kole soutěže o cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ 2024

AUTOŘI FOTOGRAFIÍ

Martin Lukeš

Petra Fišerová

Aneta Podsedníčková (křest knihy Jilemnice, sjezd rodáků)

Martin Witkowski (Fischerova vila čp. 216)

Pavel Roleček (kašna před zámkem po restaurování)

ZDROJE

archiv MěÚ Jilemnice

www.mestojilemnice.cz

Krkonošský deník (uložení kosterních pozůstatků Valdštejnů)

<https://www.zamek-hradekunechanic.cz/cs/rok-harrachu> (sněhové sochy)

krkonose.eu (sněhová socha hr. Harracha)

Zpracovala v únoru 2025

Petra Fišerová.